

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК І»**

*(для слухачів другої вищої освіти заочної форми навчання
освітньо-кваліфікаційного рівня підготовки спеціаліст
галузь знань – 0305 «Економіка і підприємництво»
спеціальність 7.03050901 «Облік і аудит»)*

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Фінансовий облік І» (для слухачів другої вищої освіти заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня підготовки спеціаліст галузь знань 0305 «Економіка і підприємництво» спеціальність 7.03050901 «Облік і аудит») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва, уклад.: А. П. Косяк. – Х.: ХНАМГ, 2013. – 22 с.

Укладач: А. П. Косяк

Рецензент: проф., д.е.н. Т. В. Момот

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу і узгоджена з орієнтовною структурою змісту навчальної дисципліни, рекомендованою Європейською Кредитно-Трансферною Системою (ECTS). Рекомендована для слухачів економічних спеціальностей.

Рекомендовано кафедрою фінансово-економічної безпеки, обліку і аудиту, протокол № 1 від 30.08.2012 р.

© А. П. Косяк, ХНАМГ, 2013

ЗМІСТ

Стор.

ВСТУП	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	6
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	7
1.4. Рекомендована основна навчальна література	8
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни	8
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	10
2.1. Структура навчальної дисципліни	10
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни	10
2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента (слухача)	13
2.2.2. Лекційний курс (заочне навчання)	14
2.2.3. Практичні заняття (заочне навчання)	14
2.2.4. Індивідуальні завдання	15
2.2.5. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента (слухача)..	16
2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту	18
2.4. Методи та критерії оцінювання знань	18
2.5. Інформаційно-методичне забезпечення	20

ВСТУП

В період розвитку ринкових відносин в Україні та нових умовах господарювання суттєво розширюються повноваження підприємств при відображенні власних господарських операцій. Вони самостійно приймають облікову політику, обирають методи оцінки запасів, визначають методи, форми і техніку ведення та організації бухгалтерського фінансового обліку на підприємстві.

У бухгалтерському фінансовому обліку за різних умов господарювання, що надаються всім об'єктам ринку, держава законодавчо визначає єдині правила ведення обліку.

Фінансовий облік – це сукупність правил і процедур, які забезпечують підготовку, оприлюднення інформації про результати діяльності підприємства та його фінансовий стан і відповідність вимогам законодавчих актів і стандартів бухгалтерського обліку; це комплексний синтетичний облік всіх засобів і коштів та всієї економічної діяльності підприємства.

Мета вивчення дисципліни «Фінансовий облік І» – опанування теорії і практики ведення обліку відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» та Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку на підприємствах різних форм власності.

Після вивчення дисципліни «Фінансовий облік І» студент повинен набути знань щодо організації і ведення обліку активів, пасивів, доходів і витрат підприємства на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів. В подальшому ці знання студенту спеціальності «Облік і аудит» необхідні при вивченні фахових дисциплін: «Організація обліку», «Звітність підприємства», «Організація і методика аудиту», «Особливості бухгалтерського обліку в галузях народного господарства».

Мета вивчення курсу: опанування теорії і практики ведення фінансового обліку на підприємствах різних форм власності.

Завдання вивчення курсу: надання знань щодо раціональної організації і ведення на підприємстві обліку активів на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів.

Предмет вивчення курсу: активи підприємства.

Вивчення курсу передбачає, що слухачі другої вищої освіти заочної форми навчання ФПО і ЗН опанували знаннями з таких дисциплін, як: «Економіка підприємництва», «Гроші та кредит», «Фінанси», «Бухгалтерський облік», «Аудит» тощо.

Приєднання України до Болонського процесу передбачає впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), яка є українським варіантом ECTS. Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Дисципліна «Фінансовий облік І» за освітньо-професійною програмою має статус нормативної.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

ГСВО МОН України «Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра, спеціаліста і магістра за спеціальностями напрямку 0305 «Економіка і підприємництво» (галузевий стандарт вищої освіти, 2006 р.);

ГСВО МОН України «Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра за спеціальностями напрямку 0305 «Економіка і підприємництво» (галузевий стандарт вищої освіти 2004 р.);

СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки спеціаліста напрямку підготовки 0305 «Економіка і підприємництво» спеціальності 7.03050901 «Облік і аудит», 2012 р. (заочна форма навчання).

Програма ухвалена кафедрою фінансово-економічної безпеки, обліку і аудиту, протокол № 1 від 30.08.2012 р.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК І»

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета вивчення навчальної дисципліни: опанування теорії і практики ведення фінансового обліку на підприємствах різних форм власності.

1.1.2. Завдання вивчення навчальної дисципліни: надання знань щодо раціональної організації і ведення на підприємстві обліку активів на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів.

1.1.3. Предмет вивчення дисципліни: активи підприємства.

1.1.4. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
1) Економіка підприємства; 2) Гроші та кредит; 3) Бухгалтерський облік; 4) Аудит	1) Фінансовий облік II 2) Управлінський облік; 3) Особливості бухгалтерського обліку в галузях народного господарства; 4) Методи і моделі прийняття рішень в аналізі і аудиті; 5) Фінансовий аналіз та інші

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК І»

(4,0 /144)

Змістовий модуль (ЗМ):

ЗМ 1. Основи побудови бухгалтерського фінансового обліку. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості

(1,0/36)

Навчальні елементи:

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку

Тема 2. Облік грошових коштів

Тема 3. Облік дебіторської заборгованості

ЗМ 2. Облік основних засобів і нематеріальних активів. Облік виробничих запасів

(1,0/36)

Навчальні елементи:

Тема 4. Облік основних засобів

Тема 5. Облік нематеріальних активів

Тема 6. Облік виробничих запасів

ЗМ 3. Облік довгострокових фінансових інвестицій. Облік оборотних активів (1,0/36)

Навчальні елементи:

Тема 7. Облік довгострокових фінансових інвестицій

Тема 8. Облік сировини і матеріалів

Тема 9. Облік палива та готової продукції

ЗМ 4. Облік поточних фінансових інвестицій. Облік витрат виробництва та майбутніх періодів (1,0/36)

Навчальні елементи:

Тема 10. Облік поточних фінансових інвестицій

Тема 11. Облік витрат виробництва

Тема 12. Облік витрат майбутніх періодів.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння та знання (за рівнями сформованості)	Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально- побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
1	2	3
Репродуктивний рівень: Концепції і принципи бухгалтерського фінансового обліку. Формування облікової політики підприємства. Відображення поточних активів: грошових коштів та їх еквівалентів.	виробнича	організаційна, управлінська, виконавська
Алгоритмічний рівень: Засвоєння знань з теорії та практики ведення бухгалтерського фінансового обліку на підприємствах України різних форм власності керуючись Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, нормативно-правовими актами і законодавством України	виробнича	організаційна, управлінська, виконавська

1	2	3
Евристичний рівень: Дослідження форм та методики ведення єдиного бухгалтерського обліку. Рационально організувати та спланувати роботу з веденням на підприємстві фінансового обліку. Розробити ефективну програму контролю за якістю ведення фінансового обліку на підприємствах та складання фінансової звітності	виробнича	організаційна, управлінська, виконавська

1.4. Рекомендована основна навчальна література

Підручники і навчальні посібники

1. Гордієнко Н. І. Фінансовий облік: Навчальний посібник (для студентів економічних спеціальностей). – Харків: ХНАМГ, 2005. – 289 с. ISBN 966-695-065-0
2. Ткаченко Н. М. Бухгалтерский финансовый учет на предприятиях Украины. Учебник: для студ. высш. учеб. завед. экон. спец. – 7-е изд., допол. и перераб. – К.: А.С.К., 2004. – 864 с. ISBN 966-539-332-4
3. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. / За редакцією проф. Ф. Ф. Бутинця. – 4-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2002. – 688 с. ISBN 966-8059-09-3
4. Чебанова Н. В., Василенко Ю. А. Бухгалтерський фінансовий облік: Посібник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 672 с. (Альма-матер) ISBN 966-580-132-5
5. Завгородний В. П. Бухгалтерский учет в Украине (с использ. нац. стандартов): Учеб. пособие для студентов вузов. – 5-е изд., доп. и перераб. – К.: А.С.К., 2001. – 848 с. – (Экономика. Финансы. Право). ISBN 966-539-303-0

1.5. Анотації програми навчальної дисципліни

Анотація «Фінансовий облік І»

Мета вивчення дисципліни: опанування теорії і практики ведення фінансового обліку на підприємствах різних форм власності.

Завдання: надання знань щодо раціональної організації і ведення на підприємстві обліку активів на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів.

Предмет: активи підприємства.

Змістові модулі:

ЗМ 1. Основи побудови бухгалтерського фінансового обліку. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості.

ЗМ 2. Облік основних засобів і нематеріальних активів. Облік виробничих запасів.

ЗМ 3. Облік довгострокових фінансових інвестицій. Облік оборотних активів.

ЗМ 4. Облік поточних фінансових інвестицій. Облік витрат виробництва та майбутніх періодів

Аннотация «Финансовый учет I»

Цель изучения дисциплины: овладение теории и практики ведения финансового учета на предприятиях различных форм собственности.

Задача: предоставление знаний по рациональной организации и ведения на предприятии учета активов на основе использования прогрессивных форм и национальных стандартов.

Предмет: активы предприятия.

Содержательные модули:

СМ 1. Основы построения бухгалтерского финансового учета. Учет денежных средств и дебиторской задолженности.

СМ 2. Учет основных средств и нематериальных активов. Учет производственных запасов.

СМ 3. Учет долгосрочных финансовых инвестиций. Учет оборотных активов.

СМ 4. Учет текущих финансовых инвестиций. Учет расходов производства и будущих периодов

Abstract "Financial Accounting I"

Purpose of the discipline: mastering the theory and practice of accounting in enterprises of different ownership.

Objective: To provide knowledge of rational organization and management of the company's assets accounting based on the use of progressive forms and national standards.

Subject: the assets of the company.

Content of the module:

1. Fundamentals of Financial Accounting. Accounting for cash and receivables.
2. Accounting for fixed assets and intangible assets. Accounting for inventory.
3. Accounting for long-term financial investment. Accounting for current assets.
4. Accounting for the current financial investments. Accounting for production costs and deferred

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК І»

2.1. Структура навчальної дисципліни

Заочна форма навчання

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4 Модулів – 1, РГЗ Змістових модулів – 4 Загальна кількість годин – 144 РГЗ	Галузь знань 0305 «Економіка і підприємництво» Спеціальності: – 7.03050901 «Облік і аудит» Освітньо-кваліфікаційний рівень: Спеціаліст	Нормативна Рік підготовки: 2-й Семестр: 3-й Лекції – 8 год. Практичні – 8 год. Самостійна робота – 128 год., з них РГЗ – 15 год. Форма підсумкового контролю – залік

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 11,1% до 88,9%.

У процесі навчання слухачі ДВ освіти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних та практичних. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять. Велике значення у процесі вивчення і закріплення знань має самостійна робота слухачів ДВ освіти заочної форми навчання. Усі ці види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тематичний план дисципліни «Фінансів облік І» складається з чотирьох змістових модулів, кожен з яких поєднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Навчальний процес здійснюється у таких формах: лекційні, практичні заняття та самостійна робота слухачів другої вищої освіти.

Зміст дисципліни розкривається в темах.

ЗМ 1. Основи побудови бухгалтерського фінансового обліку. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості

ТЕМА 1. ОСНОВИ ПОБУДОВИ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ

Бухгалтерський фінансовий облік, його ціль та основні принципи. Завдання, предмет, об'єкти обліку. Організація фінансового обліку на підприємстві. Облікова політика підприємства. Види підприємств відповідно до форм власності, на яких здійснюється фінансовий облік.

ТЕМА 2. ОБЛІК ГРОШОВИХ КОШТІВ

Поточні активи та їх класифікація. Грошові кошти і їх еквіваленти. Облік касових операцій. Облік операцій у національній валюті України. Облік операцій в іноземній валюті. Документальне оформлення касових операцій. Касова книга. Внутрішній контроль за рухом грошових коштів. Порядок відкриття, переоформлення і закриття рахунків в установах банків. Облік операцій на рахунках у банках.

ТЕМА 3. ОБЛІК ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ

Визначення і оцінка дебіторської заборгованості. Оцінка безнадійних боргів. Термін дебіторської заборгованості. Облік дебіторської заборгованості з покупцями і замовниками; з постачальниками і підрядниками; з різними дебіторами. Облік довгострокової дебіторської заборгованості.

ЗМ 2. Облік основних засобів і нематеріальних активів. Облік виробничих запасів

ТЕМА 4. ОБЛІК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Визначення, визнання, оцінка і класифікація основних засобів (ОЗ). Види вартості ОЗ. Нормативно-правові документи з обліку ОЗ. Облік придбання (надходження) ОЗ. Облік капітальних інвестицій. Облік ремонту ОЗ. Облік вибуття ОЗ. Облік переоцінки (дооцінки, уцінки) ОЗ. Знос (амортизація) ОЗ. Інвентаризація ОЗ. Типові форм первинних документів обліку ОЗ.

ТЕМА 5. ОБЛІК НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

Визначення, оцінка та класифікація нематеріальних активів (НА). Облік надходження НА. Облік вибуття НА. Облік амортизації НА. Облік результатів інвентаризації НА. Нормативно-правові документи з обліку НА.

ТЕМА 6. ОБЛІК ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

Визначення і оцінка виробничих запасів. Класифікація запасів. Облік надходження та відпуску запасів. Облік переоцінки запасів. Інвентаризація. Облік результатів інвентаризації. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів (МШП). Документальне оформлення надходження запасів на склад і відпуску зі складу. Синтетичний та аналітичний облік запасів.

ЗМ 3. Облік довгострокових фінансових інвестицій.

Облік оборотних активів

ТЕМА 7. ОБЛІК ДОВГОСТРОКОВИХ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Суть довгострокових фінансових інвестицій. Облік довгострокових фінансових інвестицій за методом участі в капіталі. Оцінка фінансових інвестицій на дату балансу. Основні нормативно-правові документи з обліку довгострокових фінансових інвестицій.

ТЕМА 8. ОБЛІК СИРОВИНИ І МАТЕРІАЛІВ

Облік сировини, основних та допоміжних матеріалів. Облік заготівлі та придбання матеріальних цінностей. Типові первинні документи з обліку придбання та вибуття сировини та матеріалів. Облік переоцінки матеріальних цінностей та результатів її інвентаризації. Оцінка та облік матеріалів при їх відпуску у виробництво.

ТЕМА 9. ОБЛІК ПАЛИВА ТА ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Облік придбання палива, зберігання і відпуск. Документальне оформлення придбання палива. Облік придбання та реалізації готової продукції. Облік переоцінки готової продукції. Облік готової продукції на складі та у бухгалтерії. Інвентаризація готової продукції та облік її результатів.

ЗМ 4. Облік поточних фінансових інвестицій. Облік витрат виробництва та майбутніх періодів

ТЕМА 10. ОБЛІК ПОТОЧНИХ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Поняття і визначення поточних фінансових інвестицій та їх види. Короткострокові боргові цінні папери: векселі, акції, облігації, ощадні сертифікати, короткострокові позики. Облік придбання (надходження) поточних фінансових інвестицій. Первісна оцінка. Облік фінансових інвестицій в асоційовані і дочірні підприємства та їх оцінка на дату балансу.

ТЕМА 11. ОБЛІК ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА

Визначення і визнання витрат. Облік прямих витрат. Облік загальновиробничих витрат. Облік адміністративних витрат. Облік витрат на збут. Облік витрат виробничої собівартості продукції. Облік і оцінка незавершеного виробництва. Облік витрат виробництва за елементами.

ТЕМА 12. ОБЛІК ВИТРАТ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ

Сутність, склад і класифікація витрат майбутніх періодів. Облік виробництва в сезонних галузях промисловості. Облік освоєння нових виробництв та агрегатів. Облік сплачених авансом орендних платежів. Облік оплати страхового поліса. Облік передплати на газети, журнали, періодичні та довідкові видання.

2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента (слухача)

Таблиця 2.1 – Розподіл часу за модулями і змістовими модулями (заочне навчання)

Модулі та змістові модулі	Всього, кредит/ годин	Форми навчальної роботи			
		Лек-ції	Семінари, практичні	Лаб.	СРС
Модуль 1 «Фінансовий облік І»	4,0/144	8	8	-	128
ЗМ 1. Основи побудови бухгалтерського фінансового обліку. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості	1,0/36	2	2	-	32
ЗМ 2. Облік основних засобів і нематеріальних активів. Облік виробничих запасів	1,0/36	2	2	-	32
ЗМ 3. Облік довгострокових фінансових інвестицій. Облік оборотних активів	1,0/36	2	2		32
ЗМ 4. Облік поточних фінансових інвестицій. Облік витрат виробництва та майбутніх періодів	1,0/36	2	2		32

2.2.2. Лекційний курс (заочне навчання)

Таблиця 2.2 – Лекційний курс (заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	7.03050901 OiA
1	2
ЗМ 1. Основи побудови бухгалтерського фінансового обліку. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості	3
Тема 1. Основи побудови фінансового обліку	1
Тема 2. Облік грошових коштів	1
Тема 3. Облік дебіторської заборгованості	1
ЗМ 2. Облік основних засобів і нематеріальних активів. Облік виробничих запасів	3
Тема 4. Облік основних засобів	1
Тема 5. Облік нематеріальних активів	1
Тема 6. Облік виробничих запасів	1
ЗМ 3. Облік довгострокових фінансових інвестицій. Облік оборотних активів	1
Тема 7. Облік довгострокових фінансових інвестицій	-
Тема 8. Облік сировини і матеріалів	0,5
Тема 9. Облік палива та готової продукції	0,5
ЗМ 4. Облік поточних фінансових інвестицій. Облік витрат виробництва та майбутніх періодів	1
Тема 10. Облік поточних фінансових інвестицій	-
Тема 11. Облік витрат виробництва	1
Тема 12. Облік витрат майбутніх періодів.	-
Разом:	8

2.2.3. Практичні заняття (заочне навчання)

Таблиця 2.3 – Практичні заняття (заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	7.03050901 OiA
1	2
ЗМ 1. Основи побудови бухгалтерського фінансового обліку. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості	2
Тема 1. Основи побудови фінансового обліку	-
Тема 2. Облік грошових коштів	1
Тема 3. Облік дебіторської заборгованості	1
ЗМ 2. Облік основних засобів і нематеріальних активів. Облік виробничих запасів	3
Тема 4. Облік основних засобів	1
Тема 5. Облік нематеріальних активів	1

1	2
Тема 6. Облік виробничих запасів	1
ЗМ 3. Облік довгострокових фінансових інвестицій. Облік оборотних активів	2
Тема 7. Облік довгострокових фінансових інвестицій	-
Тема 8. Облік сировини і матеріалів	1
Тема 9. Облік палива та готової продукції	1
ЗМ 4. Облік поточних фінансових інвестицій. Облік витрат виробництва та майбутніх періодів	1
Тема 10. Облік поточних фінансових інвестицій	-
Тема 11. Облік витрат виробництва	1
Тема 12. Облік витрат майбутніх періодів	-
Разом:	8

2.2.4. Індивідуальні завдання

Розрахунково-графічне завдання (РГЗ)

Тематика, зміст та обсяг у годинах: РГЗ – 15 годин.

Основна мета індивідуального завдання – закріплення, поглиблення і узагальнення знань, що одержав студент під час вивчення дисципліни та їх застосування при вирішенні окремих питань фінансового обліку.

Вибір теми РГЗ з дисципліни «Фінансовий облік І» пропонується проводити згідно наведеного переліку. Студент може за погодженням з викладачем запропонувати тему, що не входить до запропонованого переліку, але зацікавила і дозволяє розкрити теоретичні і практичні навички за фахом.

Тематика РГЗ з навчальної дисципліни «Фінансовий облік І»:

1. Основи побудови та організації фінансового обліку на підприємстві
2. Облік, рух грошових коштів та їх еквівалентів
3. Визнання, оцінка дебіторської заборгованості та облік розрахунків з покупцями та замовниками
4. Облік, визнання, класифікація, вартісна оцінка основних засобів
5. Облік, класифікація та оцінка нематеріальних активів підприємства
6. Визначення, система обліку виробничих запасів та їх класифікація
7. Облік довгострокових фінансових інвестицій та їх оцінка на дату балансу
8. Облік сировини та матеріалів на підприємстві
9. Облік палива, готової продукції, товарів та їх реалізації

10. Визнання, оцінка поточних фінансових інвестицій та їх облік
11. Облік витрат виробництва та калькуляція собівартості продукції
12. Сутність, склад і класифікація витрат майбутніх періодів та їх облік

2.2.5. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента (слухача)

Самостійна навчальна робота студентів (слухачів) другої вищої освіти є основним засобом оволодіння матеріалом навчальної дисципліни, яка розрахована на засвоєння знань та формування практичних навичок у роботі студентів (слухачів). Під час самостійної роботи використовується навчальна, спеціальна література, Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, законодавча та нормативна база, конспект лекцій тощо.

Таблиця 2.4 – Самостійна навчальна робота студента (слухача)

Форми самостійної роботи (за змістовими модулями)	Години	Форма звіту
	ОіА	
1	2	3
ЗМ 1. Основи побудови бухгалтерського фінансового обліку. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості	32	
Огляд основної та додаткової літератури	5	Конспект лекцій
Тема 1. Основи побудови фінансового обліку - ведення термінологічного словника - розгляд контрольних запитань - підготовка до поточного тестування	6	Відповіді у зошиті для самостійної роботи
Підготовка до розрахунково-графічного завдання	1	Текст РГЗ
Тема 2. Облік грошових коштів - ведення термінологічного словника - розгляд контрольних запитань - підготовка до поточного тестування	9	Відповіді у зошиті для самостійної роботи
Підготовка до розрахунково-графічного завдання	1	Текст РГЗ
Тема 3. Облік дебіторської заборгованості - ведення термінологічного словника - розгляд контрольних запитань - підготовка до поточного тестування	9	Відповіді у зошиті для самостійної роботи
Підготовка до розрахунково-графічного завдання	1	Текст РГЗ
ЗМ 2. Облік основних засобів і нематеріальних активів. Облік виробничих запасів	32	
Огляд основної та додаткової літератури	5	Конспект лекцій
Тема 4. Облік основних засобів - ведення термінологічного словника - розгляд контрольних запитань - підготовка до поточного тестування	7	Відповіді у зошиті для самостійної роботи
Підготовка до розрахунково-графічного завдання	2	Текст РГЗ

Продовження табл.

1	2	3
Тема 5. Облік нематеріальних активів - ведення термінологічного словника - розгляд контрольних запитань - підготовка до поточного тестування	6	Відповіді у зошиті для самостійної роботи
Підготовка до розрахунково-графічного завдання	2	Текст РГЗ
Тема 6. Облік виробничих запасів - ведення термінологічного словника - розгляд контрольних запитань - підготовка до поточного тестування	8	Відповіді у зошиті для самостійної роботи
Підготовка до розрахунково-графічного завдання	2	Текст РГЗ
ЗМ 3. Облік довгострокових фінансових інвестицій. Облік оборотних активів	32	
Огляд основної та додаткової літератури	5	Конспект лекцій
Самостійна підготовка теми Тема 7. Облік довгострокових фінансових інвестицій - ведення термінологічного словника - розгляд контрольних запитань - підготовка до поточного тестування	10	Відповіді у зошиті для самостійної роботи
Підготовка до розрахунково-графічного завдання	1	Текст РГЗ
Тема 8. Облік сировини і матеріалів - ведення термінологічного словника - розгляд контрольних запитань - підготовка до поточного тестування	6	Відповіді у зошиті для самостійної роботи
Підготовка до розрахунково-графічного завдання	1	Текст РГЗ
Тема 9. Облік палива та готової продукції - ведення термінологічного словника - розгляд контрольних запитань - підготовка до поточного тестування	8	Відповіді у зошиті для самостійної роботи
Підготовка до розрахунково-графічного завдання	1	Текст РГЗ
ЗМ 4. Облік поточних фінансових інвестицій. Облік витрат виробництва та майбутніх періодів	32	
Огляд основної та додаткової літератури	5	Конспект лекцій
Самостійна підготовка теми Тема 10. Облік поточних фінансових інвестицій - ведення термінологічного словника - розгляд контрольних запитань - підготовка до поточного тестування	10	Відповіді у зошиті для самостійної роботи
Підготовка до розрахунково-графічного завдання	1	Текст РГЗ
Тема 11. Облік витрат виробництва - ведення термінологічного словника - розгляд контрольних запитань - підготовка до поточного тестування	8	Відповіді у зошиті для самостійної роботи
Підготовка до розрахунково-графічного завдання	1	Текст РГЗ
Самостійна підготовка теми Тема 12. Облік витрат майбутніх періодів. - ведення термінологічного словника - розгляд контрольних запитань - підготовка до поточного тестування	6	Відповіді у зошиті для самостійної роботи
Підготовка до розрахунково-графічного завдання	1	Текст РГЗ
Разом	128	

2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)
Модуль 1. Поточний контроль зі змістових модулів
ЗМ 1; ЗМ 2; ЗМ 3; ЗМ 4 – Вибіркове опитування на практичних заняттях, тестовий контроль, виконання РГЗ
Підсумковий контроль за Модулем 1
Залік – тестові завдання

2.4. Методи та критерії оцінювання знань

Оцінювання знань слухачів другої вищої освіти з дисципліни «Фінансовий облік І» здійснюють відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), що є українським варіантом ECTS. Дана система базується на здійсненні наскрізного поточного контролю на аудиторних заняттях у відповідності до його форми (лекційної та практичної).

Так для визначення рівня засвоєння студентами (слухачами) другої вищої освіти навчального матеріалу використовують наступні форми та методи контролю і оцінювання знань:

- поточний контроль зі змістових модулів;
- підсумковий контроль за модулем.

Навчальним планом з дисципліни «Фінансовий облік І» передбачено залік. Для оцінювання знань використовують чотирибальну національну шкалу та стобальну шкалу оцінювання ECTS.

Порядок здійснення поточного оцінювання знань студентів (слухачів).

Поточне оцінювання знань студентів (слухачів) другої вищої освіти здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента (слухача) до виконання РГЗ, яке передбачено робочою програмою навчальної дисципліни.

Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студентів (слухачів) протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- відвідування занять;
- виконання завдань на практичних заняттях;
- виконання завдання розрахунково-графічної роботи.

Поточний контроль проводиться у письмовій формі після того, як розглянуто увесь теоретичний матеріал та проведені практичні заняття в межах кожного зі змістових модулів.

Робота студентів (слухачів) на практичних заняттях оцінюється за 4-х бальною системою і згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів перекладається в систему оцінювання за шкалою ECTS (табл. 2.5). При оцінюванні виконання практичних завдань велика увага приділяється їх якості й самостійності.

Виконання РГЗ складається з двох питань, які передбачають роботу як зі спеціальною літературою, так і з нормативною документацією.

Для оцінювання РГЗ передбачені наступні критерії:

«Зараховано» ставлять студенту (слухачеві), який досить повно та послідовно представив висвітлення РГЗ. Роботу також зараховують, якщо студентом (слухачем) допущені незначні неточності формулювань.

«Не зараховано» ставлять студенту (слухачеві), який представив неправильні відповіді на поставленні завдання та допускає грубі помилки у формулюванні термінів дисципліни.

Проведення підсумкового контролю.

Підсумковою оцінкою поточного контролю є оцінка за модуль, тобто реалізується принцип модульного обліку знань студентів.

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку. До заліку допускаються студенти після виконання РГЗ.

Умовою допуску до заліку є позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовними модулями. Виконання РГЗ є обов'язковою умовою для студентів (слухачів) заочної форми навчання.

Залік здійснюється на основі тестового завдання. Сума балів тестового завдання визначається обсягом матеріалу змістового модуля, його складністю, важливістю, кількістю нормативно-правових показників, обов'язкових для запам'ятовування, рівнем практичного застосування знань.

Тестові завдання оцінюються в балах шляхом підрахунку суми балів по кожному тесту за 100-бальною системою оцінювання за шкалою ECTS (табл. 2.5).

Таблиця 2.5 – Шкала перерахунку оцінок результатів контролю знань студентів

Оцінка за національною шкалою	Визначення назви за шкалою ECTS	Оцінка за шкалою ECTS	% набраних балів
Відмінно	Відмінно – відмінне виконання лише з незначними помилками	A	більше 91 – 100 включно
Добре	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B	більше 81 – 90 включно
	Добре – у загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	C	більше 71 – 80 включно
Задовільно	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	D	більше 60 – 70 включно
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	E	більше 51 – 60 включно
Незадовільно	Незадовільно – з можливістю повторного складання	FX*	більше 26 – 50 включно
	Незадовільно – з обов’язковим повторним вивченням навчальної дисципліни	F**	від 0 – 25 включно

* з можливістю повторного складання

** з обов’язковим повторним курсом

2.5. Інформаційно-методичне забезпечення

	Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)		
1.1	Гордієнко Н. І. Фінансовий облік: Навчальний посібник (для студентів економічних спеціальностей). – Харків: ХНАМГ, 2005. – 289 с. ISBN 966-695-065-0	1-4
1.2	Ткаченко Н. М. Бухгалтерский финансовый учет на предприятиях Украины. Учебник: для студ. высш. учеб. завед. экон. спец. – 7-е изд., допол. и перераб. – К.: А.С.К., 2004. – 864 с. ISBN 966-539-332-4	1-4
1.3	Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. / За редакцією проф. Ф. Ф. Бутинця. – 4-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2002. – 688 с. ISBN 966-8059-09-3	1-4
1.4	Чебанова Н. В., Василенко Ю. А. Бухгалтерський фінансовий облік: Посібник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 672 с. (Альма-матер). ISBN 966-580-132-5	1-4
1.5	Завгородний В. П. Бухгалтерский учет в Украине (с использ. нац. стандартов): Учеб. пособие для студентов вузов. – 5-е изд., доп. и перераб. – К.: А.С.К., 2001. – 848 с. – (Экономика. Финансы. Право). ISBN 966-539-303-0	1-4

	Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)		
1.1	Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», затверджений Верховною Радою України від 16.07.1999 р. № 996-XIV (зі зм. і допов.).	1-4
1.2	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції щодо його застосування» від 30.11.1999 р. № 291.	1-4
1.3	Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підруч. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. – 6-те вид. – К.: А.С.К., 2002. – 784 с. ISBN 966-539-261-1	1-4
1.4	Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник. / За редакцією Ф. Ф. Бутинця. – Житомир.: ПП «Рута», 2001. – 669 с.	1-4
1.5	Грабова Н.М., Кривонос Ю.Г. Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках: Навч.посібник: 3-те вид., допов. – К.: А.С.К., 2002. – 415 с. (Економіка. Фінанси. Право). ISBN 966-539-286-7	1-4
1.6	Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. – К.: Алетра, 2006. – 1080 с. ISBN 966-8533-30-5	1-4
1.7	Маляревский Ю.Д., Тютюнник П.С. Финансовый учет. Учебно-методическое пособие для самостоятельного изучения дисциплины. – Х.: Издательский дом «ИНЖЭК», 2003. – 288 с. Русск. яз. ISBN 966-8327-26-8.	1-4
1.8	Бухгалтерский учет: Учебное пособие / Под общ. ред. канд. экон. наук, доцента П.С. Тютюнника. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2008. – 504 с. Русск. яз. ISBN 978-966-392-189-1	1-4
1.9	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби». Затв. наказом Міністерства фінансів України 27.04.2000 р. № 92.	2
1.10	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи». Затверджене наказом Міністерства фінансів України 18.10.1999 р. № 242.	2
1.11	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». Затв. наказом Міністерства фінансів України 20.10.1999 р. № 246.	2 - 3
1.12	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість». Затверджене наказом Міністерства фінансів України 08.10.1999 р. № 237.	1
1.13	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції». Затверджене наказом Міністерства фінансів України 26.04.2000 р. № 91.	3
1.14	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» Затв. наказом Міністерства фінансів України 31.12.1999 р. № 318.	4
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріали, плакатів тощо)		
3.1	-	
4. Інтернет ресурси		
4.1	Цифровий репозиторій ХНАМГ: http://eprints.ksame.kharkov.ua	
4.2	Практическая бухгалтерия в Украине www.radnykpres.com.ua	
4.3	Закони України, постанови Верховної Ради України, ін. нормативні акти України http://www.nau.kiev.ua:8101/	

Навчальне видання

Програма навчальної дисципліни
а робоча програма навчальної дисципліни

«Фінансовий облік І»

*(для слухачів другої вищої освіти заочної форми навчання
освітньо-кваліфікаційного рівня підготовки спеціаліст
галузь знань – 0305 «Економіка і підприємництво»
спеціальність 7.03050901 «Облік і аудит»)*

Укладач: **КОСЯК** Антоніна Петрівна

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2012, поз. 452 Р

Підп. до друку 24.12.2012 р.

Друк на ризографі

Тираж 10 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 1,2

Зам. № 8976

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011 р.